



**มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ครั้งที่ 6/2544 (ครั้งที่ 87)
วันจันทร์ที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 เวลา 15.30 น.
ณ ห้องประชุม 501 ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล**

1. สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
2. การยกเลิกการควบคุมราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว
3. ค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (Ft)
4. รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่นปิโตรเลียม ประจำปีงบประมาณ 2544
5. รายงานผลการดำเนินการระดมทุนจากภาคเอกชนในการแปรสภาพ ปตท.
6. การปรับองค์การในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม
7. การประเมินผลโครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง
8. การส่งเสริมและสนับสนุนการนำเอทานอลมาใช้เป็นเชื้อเพลิง
9. สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระหว่างการผลิตไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับการไฟฟ้ามาเลเซีย

นายพิทักษ์ อินทวิทย์นันท์ รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ

เรื่องที่ 1 สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. ราคาน้ำมันดิบ ในเดือนตุลาคม ราคาน้ำมันดิบได้ปรับตัวลดลงกว่าร้อยละ 20 หลังการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาจากความกลัวภาวะเศรษฐกิจถดถอยของโลกจะทำให้ความต้องการใช้น้ำมันลดลง นอกจากนั้น กลุ่มโอเปคยังไม่สามารถพยุงราคา

น้ำมันดิบให้อยู่ในระดับ Price band (22 - 28 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล) ได้ โดยราคาน้ำมันดิบลดลงมาอยู่ที่ระดับต่ำกว่า 22 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล

สำหรับเดือนพฤศจิกายน ราคาน้ำมันดิบยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องตามความต้องการใช้ที่ลดลง และมีสัญญาณปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากกลุ่มนอกโอเปค ซึ่งในเดือนกันยายนได้เพิ่มการผลิตขึ้นอีก 850,000 บาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ ในการประชุมเพื่อลดปริมาณการผลิตของกลุ่มโอเปคได้ประกาศลดกำลังการผลิตลง 1.5 ล้านบาร์เรลต่อวัน เหลือ 21.17 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยจะมีผลในวันที่ 1 มกราคม 2545 ขณะเดียวกันแนวโน้มประเทศนอกกลุ่มโอเปคจะไม่ให้ความร่วมมือตามที่กลุ่มโอเปคต้องการที่ให้ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่นอกกลุ่มโอเปคลดปริมาณการผลิตลงด้วย 500,000 บาร์เรล ต่อวัน โดยที่ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2544 อยู่ที่ระดับ 16.80 และ 18.76 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

2. ส่วนราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปในตลาดสิงคโปร์ เดือนตุลาคมราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลได้ปรับตัวลดลงประมาณ 8 และ 4 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ และเดือนพฤศจิกายน ราคาน้ำมันสำเร็จรูปยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปริมาณสำรองทางการค้าได้เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ราคาน้ำมันเบนซินและดีเซล ได้ปรับตัวลดลงประมาณ 1.6 และ 2.8 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 ออกเทน 92 ก๊าด ดีเซล และน้ำมันเตา ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2544 อยู่ที่ระดับ 19.6, 18.5, 21.2, 20.3 และ 15.3 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

3. ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย เดือนตุลาคม ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปได้ปรับตัวลดลง โดย น้ำมันเบนซินปรับตัวลดลง 7 ครั้ง รวม 1.9 บาทต่อลิตร ดีเซลหมุนเร็วปรับตัวลดลง 4 ครั้ง รวม 0.85 บาท ต่อลิตร และเดือนพฤศจิกายน ราคาขายปลีกของน้ำมันเบนซินได้ปรับตัวลดลง 3 ครั้ง รวม 0.8 บาทต่อลิตร ดีเซลหมุนเร็วปรับตัวลดลง 4 ครั้ง รวม 1.0 บาทต่อลิตร และราคาขายปลีก น้ำมันเบนซินออกเทน 95, 92 และดีเซลหมุนเร็ว ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2544 อยู่ที่ระดับ 12.99, 11.99 และ 11.79 บาทต่อลิตร ตามลำดับ

4. ในเดือนตุลาคมค่าการตลาดและค่ากลั่นอยู่ที่ระดับ 1.5 และ 1.1407 บาทต่อลิตร ตามลำดับ (4.0 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล) และเดือนพฤศจิกายน ค่าการตลาดและการกลั่นได้ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ระดับ 1.33 และ 0.9663 บาทต่อลิตร ตามลำดับ (3.44 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล) โดยค่าการกลั่นที่คุ้มทุนของโรงกลั่นจะอยู่ที่ระดับ 3 - 4 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล

5. แนวโน้มของราคาน้ำมัน นักวิเคราะห์ได้ปรับลดการประมาณการความต้องการใช้น้ำมันของโลกในช่วงที่เหลือของปีลดลงจากเดิมกว่าครึ่ง ซึ่งทำให้น้ำมันดิบดูไบและเบรนท์จะอยู่ที่ระดับ 15 - 18 และ 16 - 20 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ส่วนราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจรสิงคโปร์ น้ำมันเบนซินจะอยู่ที่ระดับ 20 - 22 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล น้ำมันดีเซลหมุนเร็วจะอยู่ที่ระดับ 22 - 24 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล สำหรับราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทย น้ำมันเบนซินออกเทน 95 จะอยู่ที่ระดับ

12.50 - 13.50 บาทต่อลิตร เบนซินออกเทน 91 และดีเซลหมุนเร็วจะอยู่ที่ระดับ 11.50 - 12.50 บาทต่อลิตร

6. ในเดือนพฤศจิกายนราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ในตลาดโลกได้ปรับตัวลดลง มาอยู่ในระดับ 233.8 เหรียญสหรัฐต่อตัน ส่วนราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศอยู่ในระดับ 9.70 บาทต่อกิโลกรัม อัตราเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง 2.33 บาท/กิโลกรัม หรือ 361 ล้านบาทต่อเดือน สำหรับในช่วงสิ้นปี 2544 ราคาปิโตรเลียมเหลวในตลาดโลกคาดว่าจะมีแนวโน้มอ่อนตัวลงประมาณ 10 เหรียญสหรัฐต่อตัน อัตราเงินชดเชยจะอยู่ในระดับ 1.80 - 2.20 บาทต่อกิโลกรัม หรือ 270 - 350 ล้านบาทต่อเดือน

7. สำหรับฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กรมบัญชีกลางได้รายงานฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงหลังหักภาระผูกพัน ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 มีเงินคงเหลืออยู่ในระดับ 4,065 ล้านบาท และประมาณฐานะกองทุนน้ำมันฯ จะติดลบประมาณ 11,086 ล้านบาท โดยมีรายจ่ายเพื่อชดเชยราคาปิโตรเลียมเหลว ในระดับ 361 ล้านบาทต่อเดือน และมีเงินไหลเข้าสุทธิ 521 ล้านบาทต่อเดือน ดังนั้น คาดว่ากองทุนจะสามารถใช้หนี้ได้หมดภายในเวลา 3 ปี

มติของที่ประชุม

- ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 2 การยกเลิกการควบคุมราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 ได้มีมติเห็นชอบ ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวและหนี้สินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงโดยให้นำระบบราคา "กึ่งลอยตัว" มาใช้ และมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน เป็นผู้พิจารณาทางเลือกการใช้ระบบราคา "กึ่งลอยตัว" หรือการปรับราคาโดยอัตโนมัติ

2. คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2544 ได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกควบคุมราคาขายปลีกก๊าซหุงต้ม โดยใช้ระบบราคา "กึ่งลอยตัว" ทันที และให้ชะลอการปรับขึ้นราคาขายส่ง วัระยะหนึ่ง และเมื่อราคาตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จึงค่อยปรับขึ้นราคาขายส่ง โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) นำเสนอประธานกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน อนุมัติต่อไป

3. คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2544 ได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกควบคุมราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลวบรรจุถัง โดยให้เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นไป พร้อมทั้ง ได้ออกประกาศ

คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การแจ้งและการปิดป้ายแสดงราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวบรรจุถัง (ก๊าซหุงต้ม) ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2544

4. สพช. ได้ดำเนินการออกประกาศคณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ฉบับที่ 49 พ.ศ. 2544 เรื่องปรับราคาขายส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็น 9.7532 บาท/กก. ซึ่งมีผลทำให้ราคา ขายปลีกก๊าซหุงต้มรวมภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น 0.99 บาท/กก. เป็น 13.60 บาท/กก. หรือถึงขนาดบรรจุ 15 กก.เพิ่มขึ้น 15 บาท/ถัง เป็น 204 บาท/ถัง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นไป จึงทำให้ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงดีขึ้น และราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว ได้ใช้ระบบราคา "กึ่งลอยตัว" อย่างสมบูรณ์แล้ว

มติของที่ประชุม

- ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 3 ค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t)

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543 เห็นชอบตามมติ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เรื่อง การปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า โดยได้เห็นชอบข้อเสนอโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายส่ง โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายปลีก และรายละเอียดใบเรียกเก็บเงินค่าไฟฟ้า ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ค่าไฟฟ้าประจำเดือนตุลาคม 2543 เป็นต้นไป นอกจากนั้น ได้เห็นชอบในหลักการข้อเสนอ สูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t) และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ กำกับสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติรับไปดำเนินการปรับค่าไฟฟ้าตามสูตร F_t ภายใต้หลักการดังกล่าว

2. ในการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ ครั้งที่ 6/2544 (ครั้งที่ 100) เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2544 ได้พิจารณาอัตราค่าไฟฟ้าตามสูตร การปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t) และมีมติเห็นชอบค่า F_t สำหรับการเรียกเก็บ ในเดือนตุลาคม 2544 - มกราคม 2545 เท่ากับ 22.77 สตางค์/หน่วย หรือลดลง 4.36 สตางค์/หน่วย ส่งผลให้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยที่เรียกเก็บจากประชาชนลดลงจาก 2.48 บาท/หน่วย เป็น 2.43 บาท/หน่วย หรือลดลงประมาณร้อยละ 2 คิดเป็นเงินที่ ประชาชนประหยัดได้กว่า 4,000 ล้านบาทต่อปี ซึ่งสามารถสรุปปัจจัยหลักที่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงของค่า F_tและผลกระทบต่อผู้ใช้ไฟฟ้าได้ ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของค่า F_t

1) การปรับลดแผนการลงทุนของการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ในปี 2544 - 2546 ลง ประมาณ 55,000 ล้านบาท ส่งผลให้ความต้องการรายได้ในการสมทบการลงทุนของการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่งลดลง 14,000 ล้านบาท ซึ่งจะนำมาเฉลี่ยลดค่าไฟฟ้าให้กับ

ประชาชนได้ปีละ 7,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นค่าไฟฟ้าที่ลดลง 7 สตางค์/หน่วย เป็นเวลา 2 ปี

2) อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาการปรับค่า F_t ตามสูตรปกติ ค่า F_t จะเพิ่มขึ้น 2.64 สตางค์/หน่วย เนื่องจากในการคำนวณค่า F_t รอบเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2544 เรียกเก็บที่ 22.44 สตางค์/หน่วย ได้มีการเรียกเก็บค่า F_t เกินไป 1.9 สตางค์/หน่วย ซึ่งเป็นผลจากข้อมูลที่ได้รับในช่วงนั้นเป็น ข้อมูลประมาณการ และมีการนำภาระที่ไม่ควรผ่านให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า เช่น การทดสอบเดินเครื่องของโรงไฟฟ้าราชบุรีถูกนำมารวมเข้าด้วย ซึ่งต่อมาได้นำค่าดังกล่าวมาลดให้ประชาชนในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน 2544 ทำให้ค่า F_t ในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน 2544 ลดลงต่ำกว่าที่ควรประมาณ 1.9 สตางค์/หน่วย นอกจากนี้ ในการเก็บค่า F_t รอบเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2544 เป็นช่วงหน้าร้อน การไฟฟ้ามีรายได้จากค่าไฟฟ้าฐานในอัตราค่อนข้างสูงจากค่าไฟฟ้าในอัตราก้าวหน้า ดังนั้น ในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน 2544 ประกอบกับอากาศได้เย็นลงทำให้รายได้จากค่าไฟฟ้าส่วนนี้ลดลงจากช่วงก่อนประมาณ 1 สตางค์/หน่วย

สำหรับต้นทุนค่าเชื้อเพลิงในการปรับค่า F_t รอบนี้ค่อนข้างคงที่ เนื่องจากมีการปรับสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงโดยการใช้เชื้อเพลิงราคาถูกมากขึ้น แม้ราคาก๊าซธรรมชาติจะแพงขึ้น โดยราคาก๊าซธรรมชาติได้สูงขึ้น 6 บาท/ล้านบีทียู จาก 142 บาท/ล้านบีทียู เป็น 148 บาท/ล้านบีทียู และเมื่อนำส่วนลดค่าก๊าซธรรมชาติจากการเจรจากับแหล่งบงกช จำนวน 535 ล้านบาทมาช่วยบรรเทาราคาที่สูงขึ้น ต้นทุนค่าไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติจะเพิ่มขึ้นประมาณ 1.53 สตางค์/หน่วย

ในการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงโดยการใช้เชื้อเพลิงราคาถูกมากขึ้น คือ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ต้นทุนเชื้อเพลิงโดยรวมไม่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ การเพิ่มปริมาณการใช้ลิแกไนต์ จากร้อยละ 16.4 เป็น ร้อยละ 16.9 เพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีราคาถูกกว่าจากร้อยละ 2.1 เป็น ร้อยละ 3.4 เพิ่มการใช้ก๊าซธรรมชาติและการรับซื้อไฟฟ้าจากเอกชนที่มีราคาสูงขึ้น ซึ่งมีราคาถูกกว่าการใช้น้ำมันเตา จากร้อยละ 70.2 เป็น ร้อยละ 71.6 ในขณะเดียวกันได้ลดการใช้น้ำมันเตาลงจากร้อยละ 4.5 เป็น ร้อยละ 2.2 จึงทำให้ค่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการคำนวณค่า F_t ครั้งนี้ค่อนข้างคงที่

ดังนั้น ในการเรียกเก็บค่า F_t รอบนี้ เมื่อนำค่าไฟฟ้าที่ลดลงได้ 7 สตางค์/หน่วย มาหักกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นตามสูตรปกติ 2.64 สตางค์ต่อหน่วย ค่า F_t จึงลดลงสุทธิเท่ากับ 4.36 สตางค์/หน่วย โดยค่า F_t สำหรับการเรียกเก็บในเดือนตุลาคม 2544 - มกราคม 2545 เท่ากับ 22.77 สตางค์/หน่วย ซึ่งสามารถจำแนกค่าไฟฟ้าตามประเภทกิจการไฟฟ้า ดังนี้คือ กิจการผลิต กิจการระบบส่ง กิจการระบบจำหน่าย มีค่าเท่ากับ 25.88, 0.15 และ -3.26 สตางค์/หน่วย ตามลำดับ

2.2. ค่าไฟฟ้าเฉลี่ย ปัจจุบันจะอยู่ในอัตรา 2.48 บาท/หน่วย ซึ่งประกอบด้วย ค่าไฟฟ้าฐานประมาณ 2.2 บาท/หน่วย และค่า F_t ที่เปลี่ยนแปลงตามราคาของเชื้อเพลิง โดยค่า F_t ได้ลดลงจาก 27.13 สตางค์/หน่วย ในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน 2544 เป็น 22.77 สตางค์/หน่วย ในช่วงเดือนตุลาคม 2544 - มกราคม 2545 หรือลดลง 4.36 สตางค์/หน่วย ซึ่งจะทำให้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยที่เรียกเก็บจาก

ประชาชนลดลงจาก 2.48 บาท/หน่วย เป็น 2.43 บาท/หน่วย หรือลดลงประมาณร้อยละ 2

มติของที่ประชุม

- ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 4 รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่นปิโตรเลียม ประจำปีงบประมาณ 2544

สรุปสาระสำคัญ

1. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ดูแลกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่นปิโตรเลียมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เพื่อให้สามารถนำ "ดอกผล" อันเกิดจากกองทุนฯ จำนวน 350 ล้านบาท ที่ได้รับจากบริษัท เอสโซ่ สแตนดาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด ตามสัญญาขายและประกอบกิจการโรงกลั่นปิโตรเลียม ระหว่างกระทรวงอุตสาหกรรม กับบริษัท เอสโซ่ สแตนดาร์ด ประเทศไทย จำกัด มาใช้ประโยชน์ ในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านพลังงานและปิโตรเลียม โดยมีระเบียบคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหาร กองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่นปิโตรเลียม พ.ศ. 2535 เป็นกรอบในการบริหาร กองทุนฯ ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่นปิโตรเลียม ทำหน้าที่แทน กพช. ในการพิจารณาจัดระเบียบ วางแนวทางและพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนฯ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวกับการพลังงานและปิโตรเลียม พร้อมทั้งให้ สพช. จัดทำงบแสดงผลการรับจ่ายเงินในระหว่างปีงบประมาณ และงบแสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ เสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เพื่อทราบภายในสามสิบวันนับแต่วัน สิ้นปีงบประมาณ

2. คณะกรรมการกองทุนฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่นปิโตรเลียม ประจำปีงบประมาณ 2544 ซึ่งเป็นไปตามมติ ของ กพช. เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2543 ที่เห็นชอบ แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ 2544 - 2546 ภายในวงเงินรวมทั้งสิ้น 66 ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ 2544 คณะกรรมการกองทุนฯ ได้ปรับปรุงแผนการใช้จ่ายเงินตามหมวดรายจ่ายต่างๆ ตามความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการใช้งบประมาณของหน่วยงานต่างๆ โดยได้ออนค่าใช้จ่ายจากหมวดการโฆษณาเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ล้านบาท ไปเป็นค่าใช้จ่ายในหมวดการค้นคว้า วิจัยและการศึกษา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงินอยู่เดิมจำนวน 4 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 7 ล้านบาท ส่วนแผน การใช้จ่ายเงินในหมวดอื่นๆ ยังคงเดิม กล่าวคือ หมวดทุนการศึกษาและฝึกอบรม 5.4 ล้านบาท หมวดการเดินทางเพื่อศึกษา ดูงาน ประชุม อบรมและสัมมนา 5 ล้าน

บาท หมวดการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์สำนักงาน 4 ล้านบาท และหมวด
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน 0.6 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 22 ล้านบาท

3. จากการปรับปรุงแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนดังกล่าว คณะกรรมการกองทุนฯ ได้อนุมัติเงินกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ สรุปได้ดังนี้ คือ

1) หมวดการค้นคว้า วิจัย และการศึกษา ได้อนุมัติงบประมาณเพื่อทำการศึกษาและ
ประชาสัมพันธ์ จำนวน 1 โครงการ ให้แก่ สพช. คือ โครงการศึกษาและ
ประชาสัมพันธ์อัตราค่าไฟฟ้าที่แตกต่างกันตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use
Rate : TOU) ในวงเงิน 7,000,000 บาท

2) หมวดเงินทุนการศึกษาและฝึกอบรม ได้อนุมัติทุนการศึกษาระดับปริญญาโทใน
ประเทศ จำนวน 3 ทุน ให้กับกรมบัญชีกลาง กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน (พพ.)
และ สพช. ทุนการศึกษาระดับปริญญาโทต่างประเทศ 1 ทุน ให้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และทุนฝึกอบรมภาษาอังกฤษต่างประเทศให้กับ
หน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านพลังงาน จำนวน 10 ทุน รวมวงเงิน 5,400,000 บาท

3) หมวดการเดินทางเพื่อศึกษา ดูงาน ประชุม อบรม และสัมมนา ได้อนุมัติ
งบประมาณให้กับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับพลังงานและปิโตรเลียมจำนวน 11
โครงการ ในวงเงิน 4,554,283 บาท

4) หมวดการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์สำนักงาน ได้อนุมัติงบประมาณจำนวนเงิน 4
ล้านบาท ให้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พพ. และ สพช.

5) หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ได้อนุมัติเงินจำนวน 600,000 บาท เป็น
ค่าใช้จ่ายในการจ้างลูกจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ให้ สพช. เพื่อเป็น
ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนฯ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระงบประมาณรายจ่ายจาก
สำนักงานประมาณ

4. ในส่วนการทบทวนแผนการใช้จ่ายเงินกองทุน ปีงบประมาณ 2545 - 2546
คณะกรรมการ กองทุนฯ ได้พิจารณาข้อมูลจากงบแสดงผลการรับ-จ่ายเงินในระหว่าง
ปีงบประมาณ งบแสดงฐานะการเงิน ของกองทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ และ
งบประมาณผูกพันต่อเนื่องในช่วงปี 2544 ประกอบกับประมาณการรายรับของกองทุน
ฯ ที่ได้รับผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของเงินกองทุนในช่วงสองปี
ข้างหน้า และเห็นควรทบทวนแผนการใช้จ่ายเงินในช่วงปีงบประมาณ 2545 - 2546
ภายในวงเงินเดิม จำนวน 44 ล้านบาท

มติของที่ประชุม

1. รับทราบผลการดำเนินงานของกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่น
ปิโตรเลียม ประจำปีงบประมาณ 2544
2. รับทราบการทบทวนแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเงินอุดหนุนจากสัญญาโรงกลั่น
ปิโตรเลียมประจำปีงบประมาณ 2544-2546

เรื่องที่ 5 รายงานผลการดำเนินการระดมทุนจากภาคเอกชนในการแปรสภาพ ปตท.

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 เห็นชอบตามมติ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เรื่องแนวทางการแปรรูปการ ปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ภายใต้พระราชบัญญัติทุน รั่ววิสาหกิจ พ.ศ. 2542 และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เป็น แกนกลางในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดการจัดทำ ประเด็นนโยบายให้สามารถระดมทุนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ภายในเดือน พฤศจิกายน 2544 และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการระดมทุนจาก ภาคเอกชน เพื่อทำหน้าที่ประเมินราคาหลักทรัพย์ ราคาหุ้น และวิธีการขายหุ้น ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) สพช. กระทรวงการคลัง (กค.) สำนักงานอัยการสูงสุด และ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย โดยให้เร่งดำเนินการ ตามขั้นตอนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ฯ ให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนดไว้

2. คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนจากภาคเอกชนในการแปรสภาพ ปตท. ได้ พิจารณาแนวทาง แผนการระดมทุน รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้น บมจ. ปตท. โดยได้มีการประชุมรวมทั้งหมด 5 ครั้ง และได้มีมติร่วมกับกรรมการผู้รับ มอบอำนาจแทนคณะกรรมการ บมจ. ปตท. เกี่ยวกับแนวทางของ แผนการระดมทุน รวมทั้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นของ บมจ. ปตท. โดยสรุป สาระสำคัญได้ ดังนี้

2.1 กำหนดการขายหุ้น

- ทำการสำรวจตลาดเบื้องต้น (Pre-marketing) 15-26 ต.ค. 44
- นำเสนอข้อมูลต่อนักลงทุน (Roadshow) ใน/ต่างประเทศ 29 ต.ค.-20 พ.ย. 44
- กำหนดการจองซื้อของนักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศ 15-20 พ.ย. 44
- พิจารณากำหนดราคาเสนอขายสุดท้าย (Final Price) 21 พ.ย. 44
- หุ้น บมจ. ปตท. ทำการซื้อขายใน ตลท. 6 ธ.ค. 44

2.2 การกำหนดช่วงราคาการเสนอขายเบื้องต้น (Preliminary Price Range) คือ 31-35 บาท ต่อหุ้น โดยช่วงราคาดังกล่าวได้ใช้ในการทำ Roadshow และใช้ใน กระบวนการ Bookbuilding รวมทั้งให้พิจารณาเป็นราคาเสนอขายเบื้องต้นสำหรับนัก ลงทุนในประเทศประเภทผู้จองซื้อรายย่อยและบุคคลทั่วไป

2.3 จำนวนหุ้นที่เสนอขายแก่ประชาชนและนักลงทุนทั่วไป ในเบื้องต้น 800 ล้านหุ้น (ไม่รวมหุ้นที่เสนอขายให้แก่พนักงานภายใต้โครงการการให้สิทธิแก่พนักงาน บมจ. ปตท. ในการซื้อหุ้น) ประกอบด้วยหุ้นสามัญออกใหม่ของ บมจ. ปตท. 750 ล้านหุ้น

และหุ้นสามัญเดิมของกระทรวงการคลัง 50 ล้านหุ้น โดย หากความต้องการซื้อหุ้นจากนักลงทุนมีมากกว่าจำนวนหุ้นที่เสนอขายในเบื้องต้น จะสามารถพิจารณาขายหุ้นเพิ่มเติมด้วยวิธีการจัดสรรหุ้นเกินจำนวนและให้สิทธิผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ซื้อหุ้นจาก กค. ในจำนวนที่จัดสรรเกินจำนวน (Overallotment or Greenshoe Option) อีกจำนวน 120 ล้านหุ้น

2.4 สัดส่วนในการเสนอขายเบื้องต้น ประชาชนและนักลงทุนในประเทศเป็นร้อยละ 60 (480 ล้านหุ้น) และนักลงทุนต่างประเทศ ร้อยละ 40 (320 ล้านหุ้น) โดยสามารถเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการเสนอขายหุ้น (Claw Back) ดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 15 (120 ล้านหุ้น)

2.5 การจัดสรรหุ้นสำหรับนักลงทุนในประเทศประเภทผู้จองซื้อรายย่อยผ่านตัวแทนจำหน่าย (Selling Agent) ให้ผู้จัดการจัดจำหน่ายและรับประกันการจำหน่ายมีสิทธิในการรับจองหุ้นเกินกว่าจำนวนที่จะเสนอขายประมาณ 120 ล้านหุ้น เพื่อกันไว้เป็นส่วนสำรอง (Waiting List)

2.6 การจัดสรรหุ้นให้กับพนักงาน กำหนดราคาอ้างอิงที่ราคา 33 บาท โดยมูลค่ารวมของผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับ (ผลต่างระหว่างราคาอ้างอิงกับราคาจริง) เท่ากับ 8 เท่าของเงินเดือนรวม ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 ของผู้มีสิทธิ คิดเป็นจำนวนหุ้นที่จัดสรรให้พนักงานผู้มีสิทธิทั้งหมด 47,245,725 หุ้น

2.7 นโยบายการจ่ายเงินปันผล กำหนดนโยบายในการจ่ายเงินปันผลจำนวน 2 บาทต่อหุ้น สำหรับผลประกอบการของ บมจ. ปตท. ปี 2544 และให้เสนอขอความเห็นชอบต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปี ซึ่งจะจัดให้มีการประชุมภายในเดือนเมษายน 2545

2.8 การกำหนดไม่ให้นำหุ้นออกมาขายในตลาดก่อนระยะเวลา (Lock up period) ดังนี้

1) บมจ. ปตท. และ กค. จะไม่ ขาย จำหน่าย จ่าย โอน หุ้นทุนของ บมจ. ปตท. ที่มีสถานะเช่นเดียวกับหุ้นสามัญที่เสนอขายในครั้งนี้ ในช่วง 365 วันนับจากวันปิดการเสนอขาย (Closing Date) เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้จัดการการจำหน่ายและรับประกันการจำหน่าย

2) นับจากวันปิดการเสนอขาย (Closing Date) 180 วัน กค. สามารถขาย จำหน่าย จ่าย โอน หลักทรัพย์อื่นใดที่สามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นทุนของ บมจ. ปตท. ที่มีสถานะเช่นเดียวกับหุ้นสามัญที่เสนอขายในครั้งนี้ รวมถึงการเสนอขายหุ้น บมจ. ปตท. แบบเฉพาะเจาะจง (Private Placement) ได้โดยมีข้อกำหนดว่าการแปลงสภาพหรือการจะนำหุ้น บมจ. ปตท. เข้าทำการซื้อขายในตลาดฯ แล้วแต่กรณีนั้น จะทำได้หลังจาก 365 วันนับจากวันปิดการเสนอขาย (Closing Date)

3. การจัดทำ Roadshow ทั้งในและต่างประเทศของ บมจ. ปตท. ได้รับความสนใจจากนักลงทุนอย่างกว้างขวาง โดยการจองซื้อหุ้นของนักลงทุนประเภทต่างๆ มีมากกว่าจำนวนที่จัดสรร ดังนี้

3.1 ประชาชนทั่วไปในประเทศ สามารถจองซื้อหุ้น บมจ. ปตท. จำนวนรวมทั้งสิ้น 220 ล้านหุ้น ผ่านธนาคารพาณิชย์ 5 แห่งทั่วประเทศ การจองซื้อหุ้นในจำนวนดังกล่าวได้หมดภายในระยะเวลาเพียง 1.07 นาที และทางธนาคารได้เปิดให้ผู้สนใจจองซื้อหุ้นต่อ โดยขึ้นเป็นบัญชีสำรอง (Waiting List) อีกประมาณ 120 ล้านหุ้น

3.2 นักลงทุนสถาบันในประเทศ สามารถจองซื้อหุ้น บมจ. ปตท. โดยวิธีการประกวดราคาแบบสะสม (Book Building) ซึ่งความต้องการเกินกว่าจำนวนที่จัดสรรเบื้องต้นกว่า 3 เท่า

3.3 นักลงทุนสถาบันต่างประเทศ จองซื้อหุ้น บมจ. ปตท. โดยวิธีการประกวดราคาแบบสะสม (Book Building) มีความต้องการเกินกว่าจำนวนที่จัดสรรเบื้องต้นกว่า 6 เท่า

4. จากข้อมูลปริมาณความต้องการซื้อหุ้น บมจ. ปตท. ดังกล่าว คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนฯ และกรรมการผู้รับมอบอำนาจแทนคณะกรรมการ บมจ. ปตท. ในการประชุมครั้งที่ 6/2544 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2544 จึงได้พิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการกำหนดราคาเสนอขายสุดท้าย (Final Price) ที่เหมาะสม และได้มีมติดังนี้

4.1 ราคาเสนอขายสุดท้าย (Final Price) อยู่ที่ราคา 35 บาทต่อหุ้น

4.2 จำนวนหุ้นที่เสนอขาย รวมจำนวน 920 ล้านหุ้น โดยไม่รวมหุ้นที่เสนอขายให้แก่พนักงานภายใต้โครงการการให้สิทธิแก่พนักงาน บมจ.ปตท. ในการซื้อหุ้น (ESOP Program) ประกอบด้วยหุ้นสามัญออกใหม่ของ บมจ. ปตท. 750 ล้านหุ้น หุ้นสามัญเดิมของ กค. 50 ล้านหุ้น และหุ้นจัดสรรเกินจำนวน (Overallotment or Greenshoe Option) ของ กค. 120 ล้านหุ้น

4.3 การจัดสรรหุ้นให้กับนักลงทุนกลุ่มต่างๆ เนื่องจากความต้องการซื้อหุ้นจากนักลงทุนมี มากกว่าจำนวนหุ้นที่เสนอขายในเบื้องต้น จึงได้มีการพิจารณาขายหุ้นเพิ่มเติมด้วยวิธีการจัดสรรหุ้นเกินจำนวน (Overallotment or Greenshoe Option) อีกจำนวน 120 ล้านหุ้น รวมเป็นจำนวนหุ้นที่จัดสรรทั้งหมด 920 ล้านหุ้น โดยจำนวนจัดสรรสุทธิ มีดังนี้

- บุคคลธรรมดาในประเทศ จำนวน 330.124 ล้านหุ้น
- Broker และผู้มีอุปการะคุณ จำนวน 169 ล้านหุ้น
- สถาบันในประเทศ จำนวน 91.876 ล้านหุ้น
- สถาบันต่างประเทศ จำนวน 329 ล้านหุ้น

โดยมีสัดส่วนจำนวนการจัดสรรหุ้นให้กับนักลงทุนในประเทศร้อยละ 64.24 และนักลงทุนต่างประเทศร้อยละ 35.76

4.4 จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายหุ้น จากการขายหุ้นเพิ่มทุนของ บมจ. ปตท. จำนวน 750 ล้านหุ้น หุ้นเดิมของกระทรวงการคลัง รวมทั้งส่วนที่เป็น Greenshoe จำนวน 170 ล้านหุ้น ทำให้ บมจ. ปตท. และกระทรวงการคลังมีรายได้จากการขายหุ้นครั้งนี้ จำนวน 32,200 ล้านบาท

5. ทั้งนี้ การขายหุ้น ปตท. ในครั้งนี้ มีผลให้มีเงินเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวน ประมาณ 11,500 ล้านบาท หรือประมาณ 260 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (329 ล้านหุ้น * 35 บาทต่อหุ้น) โดยสัดส่วนการถือหุ้นของ กค. จะลดลงเหลือร้อยละ 65.4 (หากขายหุ้นในส่วนของ Greenshoe ได้ทั้งหมด)

คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนฯ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าการนำเสนอข้อมูลแก่นักลงทุนในต่างประเทศ ทำให้ทราบถึงประเด็นความวิตกกังวลของนักลงทุนต่างประเทศ หลักๆ ดังนี้

1. การที่รัฐอาจจะใช้ บมจ. ปตท. เป็นเครื่องมือในการแทรกแซงราคาน้ำมัน หรือการกำหนดให้ บมจ. ปตท. เป็นแกนนำในการลงทุนในโครงการที่ไม่มีมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้นักลงทุนในการที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย รัฐบาลจำเป็นต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
2. ความวิตกกังวลในกลไกการกำกับดูแลและการบริหารงาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติกำหนดหลักการและรูปแบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance and Management) ไว้อย่างชัดเจนแล้ว ซึ่งถ้าหากไม่ปฏิบัติตามมติดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอื่นๆ ในอนาคตได้
3. ต้องการความมั่นใจว่าในอนาคตจะมีการขยายตัวของความต้องการใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของความต้องการใช้ไฟฟ้างดังกล่าว จะมีผลโดยตรงต่อความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อเป็นเชื้อเพลิง นอกจากนี้นักลงทุนยังต้องการความเชื่อมั่นในนโยบายของรัฐในการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคาและค่าผ่านท่อก๊าซฯ รวมทั้งการกำกับดูแลที่จะต้องมีความโปร่งใสและเป็นธรรม

มติของที่ประชุม

1. ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินการระดมทุนจากภาคเอกชนในการแปรรูป ปตท. รวมทั้งมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนจากภาคเอกชนในการแปรรูป ปตท. จัดทำประมวลข้อคิดเห็นประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินแผนการระดมทุนในครั้งนี้ เสนอต่อประธานกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เพื่อจะได้นำข้อคิดเห็นดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) เพื่อเป็นโครงการต้นแบบสำหรับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอื่นๆ ต่อไป
-

เรื่องที่ 6 การปรับปรุงครในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 ได้มีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เรื่อง ปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ที่เห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้กรมศุลกากรเป็นเจ้าของเรื่องและประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน สำหรับงบประมาณที่ใช้ในระยะแรกได้จากงบประมาณปกติของแต่ละหน่วยงานได้รับ
2. ต่อมาคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2539 ได้มีมติเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ให้มีการตั้งศูนย์กลางการประสานงานขึ้น โดยให้กองทัพเรือเป็นศูนย์กลางการประสานงานการปราบปรามทางทะเล และให้ สพช. เป็นศูนย์รวมประสานงานหน่วยงานทั้งทางบกและทางทะเลในด้านข้อมูลและอำนวยความสะดวกประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานในระยะต่อมามีเอกภาพมากขึ้น และคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2539 ได้มีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ให้นำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้ โดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้สนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปี 2544 และเนื่องจากสถานการณ์การลักลอบ ในปัจจุบันผู้กระทำผิดได้พยายามเปลี่ยนแปลงรูปแบบการกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีในรูปแบบใหม่ๆ ดังนั้นจึงได้มีการปรับปรุงครในการป้องกันและปราบปรามให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 จึงมีมติให้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม (คปป.) ขึ้น โดยมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธาน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ รวมทั้งให้มีศูนย์ประสานงานการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม (คปป.) เพื่อทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ
3. จากภาระหน้าที่กองทุนฯ ต้องชดเชยราคาก๊าซปีโตรเลียมเหลว คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2544 จึงได้มีมติเห็นชอบแผนการชำระหนี้ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้การดำเนินงานบริหารกองทุน น้ำมันเชื้อเพลิงให้มีเงินชำระหนี้ได้ในระดับไม่ต่ำกว่า 1,200 ล้านบาท/ไตรมาส โดยได้มีการจัดทำข้อตกลงสัญญา กับเจ้าหนี้ หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อตกลงได้จะต้องเสียดอกเบี้ยให้กับเจ้าหนี้ จึงทำให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไม่สามารถนำเงินไปสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียมได้อีกต่อไป และเนื่องจากกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลผลประโยชน์ของประเทศเรื่องภาษีรายได้ ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินนโยบายและมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม ดังนั้นกระทรวงการคลังจึงควรเข้ามาดูแลในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งการให้การสนับสนุน

งบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินต่อไปได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการถูกต้องตามหลักการและภาระหน้าที่ที่ควรจะเป็น

4. คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 ได้มีมติรับทราบคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่มีบัญชามอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) มีอำนาจในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ กำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติราชการของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามน้ำมันเถื่อน โดยไม่รวมถึงการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน จึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 7/2544 (ครั้งที่ 36) เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2544 เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการขึ้นมา 4 ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม คณะกรรมการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม คณะอนุกรรมการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม และให้มีการเปลี่ยนชื่อคณะอนุกรรมการประเมินผลการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับอำนาจและหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ และให้เสนอผู้มีอำนาจลงนามต่อไป รวมทั้งเห็นชอบให้กองทุน น้ำมันเชื้อเพลิงยุติการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขอรับเงินสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินแทน และในส่วนของข้อกำหนดมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม ได้มอบให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการสนับสนุนด้านการเงินที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเก็บรายได้ภาษีของรัฐ ทั้งนี้ ให้ สพข. นำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี ตามลำดับ เพื่อให้เป็นมติคณะรัฐมนตรีและมีผลในทางปฏิบัติต่อไป

5. สพข. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยได้จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม ซึ่งได้นำเสนอรองนายกรัฐมนตรี(นายพิทักษ์ อินทรวินัยนันท์) เพื่อลงนามแล้ว พร้อมกันนี้ สพข. ได้จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการรวม 3 ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม (คปปป.) และคณะอนุกรรมการ 2 ชุด คือ คณะอนุกรรมการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม และคณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบและเร่งรัดการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียม เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งนี้ด้วย

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบโครงสร้างองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม โดยรับทราบการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการปฏิบัติงาน ของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการรวม 3 ชุด ได้แก่ (1) คณะกรรมการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม (2) คณะอนุกรรมการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม (3) คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบและเร่งรัดการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม
2. ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป ให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบดูแลงานด้านการกำหนดนโยบายและมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับปีโตรเลียมแทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และรับไปดำเนินการจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียมให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ยุติการนำเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้จ่ายในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับปีโตรเลียม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 ทั้งนี้ให้กระทรวงการคลังประสานงานกับสำนักงานกับสำนักงบประมาณ ในการจัดสรรงบประมาณ ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นไป

เรื่องที่ 7 การประเมินผลโครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง ต่อมาเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ได้มีมติให้ทบทุนเรื่องการ ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มโดยกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดภายในปี 2544 ในโครงการดังกล่าว เพื่อพิจารณาทบทวนผลประโยชน์ที่ได้รับ ปัญหาอุปสรรค และผลเสียที่เกิดขึ้น หากเห็นว่ามิได้มีประโยชน์คุ้มค่าจึงจะพิจารณาขยายเวลาให้ดำเนินการได้ต่อไป และเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 ได้เห็นชอบให้มีคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแลให้การปฏิบัติตามโครงการเกิดความรัดกุมและมีประสิทธิภาพ โดยให้มีผู้แทนกรมสรรพสามิตเป็นประธานคณะทำงาน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน รวมทั้งให้มีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบเปิด เพื่อให้บุคคลภายนอกเข้ามาตรวจสอบได้
2. การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2544 โดยคณะกรรมการกำกับดูแลฯ ได้มีการประชุมเพื่อกำหนดกรอบการรายงานผลของโครงการ กำหนดดัชนีชี้วัดในการ

ประเมินผลโครงการ พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และสรุปรายงานการดำเนินโครงการฯเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ในส่วนของการตรวจสอบอย่างระบบเปิดที่ให้ผู้คคลภายนอกเข้าร่วมตรวจสอบ สพข. ได้ประสานกับผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ให้มีการจัดตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาน้ำมันเถื่อน และได้มีการประชุมเพื่อสรุปข้อดี ข้อเสีย และข้อเสนอแนะของโครงการฯเพื่อรายงาน กพข.

3. คณะกรรมการกำกับดูแลฯ ได้รวบรวมผลการดำเนินโครงการ ตั้งแต่ วันที่ 30 เมษายน 2544 ถึง วันที่ 10 พฤศจิกายน 2544 จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมศุลกากร กรมทะเบียนการค้า กรมสรรพสามิต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ว่าจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วยบริษัทผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 จำนวน 5 ราย บริษัทผู้ค้าน้ำมันในเขตต่อเนื่อง จำนวน 8 ราย เรือบรรทุกน้ำมันและสถานีบริการน้ำมัน (Tanker) จำนวน 18 ลำ สมาคมประมงท้องถิ่นที่เสนอเข้าร่วมโครงการ จำนวน 28 สมาคม และเรือประมงที่จดทะเบียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 5,172 ลำ ปริมาณจำหน่ายน้ำมันดีเซลจำนวนทั้งสิ้น 53.1 ล้านลิตร โดยครอบคลุมจังหวัดในพื้นที่อ่าวไทยตอนบนจนถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานีและภาคใต้ตอนล่างในจังหวัดปัตตานี ส่วนพื้นที่ด้านอันดามัน มีสมาคมประมงท้องถิ่นเสนอเข้าร่วมโครงการแต่ขณะนี้ยังไม่มี การดำเนินการ สำหรับราคา น้ำมันที่จำหน่าย จะเปลี่ยนแปลงตามราคาหน้าโรงกลั่นซึ่งจะสูงกว่าราคาจำหน่าย น้ำมันโดยเรือต่างชาตินอกเขตต่อเนื่อง ประมาณลิตรละ 20 - 30 สตางค์ โดยที่คุณภาพน้ำมันจะดีกว่าน้ำมันที่จำหน่ายโดยเรือต่างชาตินอกเขตต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผลการตรวจสอบการกระทำความผิดของกรมทะเบียนการค้าไม่พบน้ำมันสีเขียวน้ำมันที่เติมสารมาร์คเกอร์ รวมทั้งการตรวจสอบการกระทำความผิดของผู้ค้าน้ำมันเรือขนส่งน้ำมัน และเรือประมง โดยกรมศุลกากร ไม่พบการกระทำความผิดเช่นเดียวกัน

4. สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพบว่า โครงการไม่สามารถตอบสนองชาวประมงได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากเรือประมงชายฝั่งขนาดเล็กยังไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ ทั้งนี้เกิดจากบริเวณภาคใต้ตอนล่างและอ่าวไทยรูป ก.ไก่ เป็นบริเวณที่เส้นฐานห่างฝั่งทะเล ทำให้เรือสถานีบริการตั้งอยู่ไกลมาก เรือ ขนาดเล็กและขนาดกลาง (15 เมตร ถึง 18 เมตร) ที่มีจำนวนหลายพันลำไม่สามารถวิ่งออกไปเติมน้ำมันในเขตต่อเนื่องได้ และอีกประการหนึ่ง ผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันยังขาดความมั่นใจว่าโครงการจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจะได้ต่ออายุโครงการหรือไม่จึงทำให้การค้าไม่ขยายตัวเท่าที่ควร นอกจากนี้ ชาวประมงส่วนหนึ่งได้ติดต่อซื้อขายน้ำมันกับเรือต่างชาตินอกเขตต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจึงมีความผูกพันต่อกัน

5. ส่วนการประเมินผลโครงการดำเนินการโดย 2 องค์กรหลัก คือ คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐ และคณะทำงานประสานความร่วมมือภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหา น้ำมันเถื่อนซึ่งมีผู้แทนจากบริษัทผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 และ ผู้แทนจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นองค์ประกอบคณะทำงาน ได้ร่วมทำการประเมินผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว พบว่ามีทั้งข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

5.1 ข้อดีของโครงการ คือสามารถลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศโดยคิดจาก ปริมาณมูลค่าการซื้อน้ำมันในโครงการฯ จำนวน 53,077,663 ลิตร เป็นเงินประมาณ 424 ล้านบาท และโครงการนี้ได้ช่วย ส่งเสริมธุรกิจการผลิตน้ำมันในประเทศไทย โดยโรงกลั่นน้ำมันภายในประเทศสามารถนำกำลังการผลิตส่วนเกินของโรงกลั่นที่มี อยู่ก่อนโครงการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ขึ้น และช่วยให้ชาวประมงสามารถซื้อน้ำมันใน ราคาที่ ถูกกว่าราคาปกติประมาณลิตรละ 2 บาท เนื่องจากเกิดการแข่งขันซื้อขาย ระหว่างน้ำมันในโครงการฯ และ น้ำมันนอกเขตต่อเนื่อง อีกทั้งน้ำมันในโครงการฯ มี คุณภาพดีช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ของเรือประมงได้มาก ขณะเดียวกันสถานีบริการน้ำมันในโครงการจะต้องติดตั้งมิเตอร์ที่ได้รับการรับรองจาก กระทรวงพาณิชย์จึงช่วยให้ชาวประมงได้รับน้ำมันเต็มตามจำนวนที่ซื้อ สำหรับ ผลประโยชน์ในด้านภาษีพบว่า ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม 2544 รัฐจัดเก็บ ภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลได้ เป็นเงิน 17,444 ล้านบาท คิดเป็นจัดเก็บภาษีที่ได้ เพิ่มขึ้น 555 ล้านบาทเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ส่วนด้านการป้องกันและปราบปรามน้ำมันลักลอบฯ ได้ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและเอกชนในการ ป้องกันและปราบปรามการลักลอบน้ำมันฯ ร่วมกัน และมีการ จัดทะเบียนเรือประมงถูกต้องตามกฎหมาย มากขึ้น

5.2 ข้อเสียของโครงการ เป็นความไม่เท่าเทียมกันในการรับผลประโยชน์จาก โครงการฯ ของ ชาวประมงที่อาจเกิดขึ้นโดยที่เรือประมงชายฝั่งขนาดเล็กและขนาด กลางในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างและพื้นที่ อ่าวไทยรูป ก.ไก่ จะไม่สามารถไปรับบริการ ได้

5.3 คณะกรรมการฯและคณะทำงานฯ ทั้ง 2 คณะมีความเห็นว่าโครงการจำหน่าย น้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรก่อให้เกิดผลดี มากกว่าผลเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรต่ออายุโครงการให้มีความ ต่อเนื่องถาวร เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการและ รองรับความต้องการของชาวประมงทั้งหมดได้ หากในระยะต่อไปโครงการก่อให้เกิด ปัญหาอาจพิจารณายกเลิกได้ ทั้งนี้ให้มีการประเมินผลโครงการทุกปี ในส่วนของ คณะกรรมการฯ จะรับไปประสานกับสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยเพื่อผลักดัน ให้เรือประมงเข้ามาจดทะเบียนให้ถูกต้องมากขึ้นและผลักดันให้โครงการขยายตัว ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อให้ชาวประมงได้ใช้น้ำมันในโครงการอย่างทั่วถึง

6. ฝ่ายเลขานุการฯ มีความเห็นว่าโครงการจำหน่ายน้ำมันสำหรับชาวประมงในเขต ต่อเนื่อง ได้ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศและผู้ประกอบการค้า น้ำมันในประเทศ รวมทั้งชาวประมงอย่างมาก แม้จะมีข้อเสียในการปฏิบัติ แต่สามารถ จะดำเนินการแก้ไขในระยะต่อไปได้ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นว่ารัฐบาลควรสนับสนุน ให้โครงการนี้มีการดำเนินการต่อไป จึงเสนอให้คณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบให้มีการต่ออายุโครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงใน เขตต่อเนื่องอย่างถาวร โดยมีเงื่อนไขจะต้องมีการประเมินผลโครงการอย่าง

น้อยปีละครั้ง หากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเห็นว่าผลการประเมินไม่เหมาะสมที่จะดำเนินโครงการต่อ ควรให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ยุติโครงการต่อไป

2. มอบหมายให้กรมสรรพากรเร่งดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกา เพื่อขอยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการจำหน่ายน้ำมันในโครงการฯ ในลักษณะต่อเนื่องอย่างถาวร โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 เป็นต้นไป
3. มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร ประสานงานติดตามเร่งรัดให้สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยผลักดันให้โครงการฯ มีการขยายตัวครอบคลุมทุกพื้นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำมันของชาวประมงได้อย่างทั่วถึง ภายในปี 2545

เรื่องที่ 8 การส่งเสริมและสนับสนุนการนำเอทานอลมาใช้เป็นเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการผลิตแอลกอฮอล์จากพืชเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับไปแต่งตั้งคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ และกระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนินการตามมติดังกล่าวแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ
2. คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ ได้จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิงเสนอคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยข้อเสนอดังกล่าวแยกเป็นประเด็น แต่ยังคงกรอบนโยบายที่ชัดเจน ดังนั้นคณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) รับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พิจารณากำหนดกรอบนโยบายที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้รวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเสนอความคืบหน้าของการดำเนินการและสิ่งที่จะต้องพิจารณาดำเนินการต่อไป เสนอ กพช. พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป
3. มาตรการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง สรุปได้ดังนี้
 - 3.1 การจัดทำแผนการผลิตอ้อยและมันสำปะหลัง ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - 3.2 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการผลิตและการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง โดยกระทรวงการคลังได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงรวม 3 ฉบับ

ประกอบด้วย กฎกระทรวงว่าด้วยการงดเว้นไม่เรียกเก็บภาษีสุรากลั่นชนิดสุราสามทับ ที่นำไปผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2544 และกฎกระทรวงฉบับที่ 119 (พ.ศ. 2544) ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 (ให้สุรากลั่นชนิดสุราสามทับ ที่นำไปใช้ทางการแพทย์ เกษษกรรม และวิทยาศาสตร์ ต้องเสียภาษีสุรา) และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 64 (ลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ที่มีเอทานอลผสมอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10) และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมา มีผลให้เอทานอลที่นำมาผสมเพื่อใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตและน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีเอทานอลผสมอยู่ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 มีอัตราภาษีสรรพสามิต 3.3165 บาท/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมา ทั้งนี้ คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ ได้เสนอให้ยกเว้นภาษีเพื่อสนับสนุนการนำเอทานอลมาใช้เป็นเชื้อเพลิงตลอดไป แต่ฝ่ายเลขานุการฯ เห็นว่าควรให้เป็นดุลยพินิจของกระทรวงการคลัง

3.3 มาตรการกองทุนเพื่อสนับสนุนการผลิตและการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง โดย สพข. เสนอให้ยกเว้นกองทุนในส่วนของเอทานอลร้อยละ 10 และลดอัตราค่าน้ำมันฯ เหลือ 0.30 บาท/ลิตร ในส่วนของน้ำมันเบนซิน ร้อยละ 90 สำหรับการกำหนดให้จำหน่ายแก๊สโซฮอล์ในราคาของน้ำมันเบนซิน 91 จะทำให้ค่าการตลาดต่ำกว่าน้ำมันเบนซิน 91 เล็กน้อย เนื่องจากปัจจุบันราคาน้ำมันเบนซินอยู่ในระดับต่ำกว่าราคา เอทานอล ที่ 11 บาท/ลิตร ส่วนผลกระทบเบื้องต้น หากเอทานอลแทนที่ MTBE ร้อยละ 10-30% จะกระทบ กองทุนน้ำมันฯ 6-19 ล้านบาท/เดือน และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน 0.1-0.3 ล้านบาท/เดือน

3.4 การกำหนดคุณภาพน้ำมันแก๊สโซฮอล์ คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติได้เสนอว่าเพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการได้โดยเร็ว เห็นควรกำหนดคุณภาพน้ำมันแก๊สโซฮอล์โดยผ่อนผันคุณภาพน้ำมันได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นระดับที่กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์สามารถยอมรับได้ คือ กำหนดอุณหภูมิการกลั่นที่ปริมาณการระเหย ร้อยละ 50 เป็น 65-110 องศาเซลเซียส และค่าความดันไอเป็นไม่สูงกว่า 65 กิโลปาสคาล โดยในระหว่างนี้จะต้องทำการติดตามผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เครื่องยนต์ และการผลิตอย่างใกล้ชิด คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ จึงได้มีมติให้จัดตั้งคณะทำงานติดตามผลการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์

3.5 นโยบายการตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติได้เสนอให้ การขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติก่อนในทุกกรณี ในขณะที่ รองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทวิทย์นันท์) ได้ สั่งการให้ สพข. รับเรื่องดังกล่าวพร้อมกับความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบนโยบายให้มีทิศทางเดียวกันและมีความเหมาะสมในการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ 31 กรกฎาคม 2544 แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติได้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ ไปก่อน โดยได้ออกประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตตั้งโรงงานเพื่อผลิตเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงได้มีผู้สนใจยื่นความประสงค์ที่จะลงทุนตั้งโรงงานผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงแล้ว จำนวน 18 ราย และได้มีการพิจารณาข้อเสนอของผู้ที่ยื่นเอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว จำนวน 3 ราย คือ บริษัท พรวิไล อินเตอร์เนชั่นแนล

กรุ๊ป เทรดดิง บริษัท ที. เอส. บี. เทรดดิง จำกัด และ บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนลแก๊สโซล คอร์ปอเรชั่น จำกัด

3.6 การยกเลิกการใช้ MTBE ซึ่งคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติได้เสนอให้กำหนดเป็นนโยบาย ที่ชัดเจน รวมทั้งผลักดันให้มีการผสมเอทานอลในน้ำมันเบนซินทั้ง ออกเทน 95 และ 91 ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ มีความเห็นว่าควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมให้ชัดเจนเพียงพอในการที่จะกำหนดนโยบายของรัฐ และหากมีความชัดเจนที่รัฐจะต้องกำหนดนโยบายในการยกเลิกการใช้ MTBE ก็ไม่ควรที่จะบังคับให้โรงกลั่นน้ำมันใช้เอทานอลเป็นสารเพิ่มออกซิเจนแทน MTBE เพียงอย่างเดียว แต่ควรที่จะเปิดกว้างให้เป็นทางเลือกของโรงกลั่นเพื่อไม่ให้ผู้บริโภคต้องชื้อน้ำมันในราคาแพง สำหรับการเติมสารเอทานอลในน้ำมันควรที่จะต้องดูความเหมาะสมให้สอดคล้องกับลักษณะการบริโภคน้ำมันของประเทศด้วย หากทำให้ปริมาณน้ำมันที่กลั่นได้มีสัดส่วนไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ผู้ผลิตต้องส่งออก ในขณะที่การนำเข้าวัตถุดิบจะมีปริมาณสูงขึ้น เพื่อให้ได้น้ำมันสำเร็จรูปที่เพียงพอกับการบริโภคในประเทศ การสูญเสียเงินตราต่างประเทศจากการนำเข้าวัตถุดิบ อาจจะมากกว่าการประหยัดจากการนำเข้าสารเพิ่มออกเทนได้

3.7 การกำหนดกองทุนเพื่อรักษาระดับราคาเอทานอล เป็นเหมือนการรับประกันราคาพืชเกษตรเพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการโรงงานมีรายได้ที่แน่นอน ไม่ใช่การรักษาระดับราคาน้ำมัน ฝ่ายเลขานุการฯ เห็นควรให้มีการสนับสนุนในระยะแรก เพื่อให้โรงงานสามารถดำเนินการได้ โดยราคาเอทานอลต้องเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร และเกิดภาระแก่ผู้บริโภค ตลอดจนทำให้ผู้ประกอบการมีการปรับปรุง ประสิทธิภาพในการผลิต สำหรับในระยะยาวกองทุนเอทานอลควรจะลดบทบาทการช่วยเหลือและยุติการช่วยเหลือในที่สุด เพื่อไม่ให้เป็นภาระของภาครัฐ และเพื่อให้อยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันเสรี ทั้งนี้ต้องให้พืชชนิดต่างๆ มีการแข่งขันกันเองได้ด้วย

3.8 การขอรับเงินสนับสนุนโครงการประชาสัมพันธ์น้ำมันแก๊สโซล ฝ่ายเลขานุการฯ เห็นชอบให้มีการสนับสนุน แต่จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชน ของการใช้ น้ำมันแก๊สโซล โดยควรใช้มาตรการประชาสัมพันธ์ เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจาก กพช. ไม่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุน จึงเห็นควรไปยื่นขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

3.9 องค์การในการดูแลการนำพืชมาผสมในน้ำมันเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ฝ่ายเลขานุการฯ มีความเห็นว่าปัจจุบันการนำน้ำมันจากพืชมาใช้เพื่อผสมเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงมีการศึกษาในหลายหน่วยงาน รวมทั้งคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติที่รับผิดชอบในเรื่องแก๊สโซล หากมีการปรับเปลี่ยนองค์การในการดูแลใหม่ อาจทำให้การศึกษารวบรวมข้อมูลในระหว่างรอการจัดตั้งองค์การใหม่ และการเสียเวลาที่จะรวบรวมการดำเนินงานมาไว้ยังองค์การใหม่ จึงควรที่จะดำเนินการตามเดิม แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การศึกษารวบรวมข้อมูลและการกำหนดแผนปฏิบัติงานต่างๆ อยู่ในกรอบนโยบายของรัฐ การเสนอแนะนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการนำพืชมาใช้เป็นเชื้อเพลิง จึงควรนำเสนอผ่าน กพช. ซึ่งมีรัฐมนตรีจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการอยู่เพื่อพิจารณาในขั้นต้นก่อนการเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมถอนข้อเสนอลงของคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติไปหมดทั้งเรื่อง เพื่อให้คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ รับผิดชอบไปศึกษาพิจารณาเพิ่มเติมให้ละเอียดชัดเจนในภาพรวมของผลดี ผลเสียต่อประเทศ ต้นทุนการผลิตและมาตรการต่างๆ ที่ต้องการให้รัฐบาลสนับสนุน รวมทั้งรายละเอียดอื่น ให้เพียงพอที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติจะสามารถพิจารณากำหนดนโยบายได้อย่างเหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจของประเทศ และนำกลับมาเสนอใหม่โดยเร็ว

เรื่องที่ 9 สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับการไฟฟ้ามมาเลเซีย

สรุปสาระสำคัญ

1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และการไฟฟ้ามมาเลเซีย (Tenaka Nasional Berhad: TNB) ได้เริ่มมีการแลกเปลี่ยนและซื้อขายไฟฟ้าตั้งแต่ปี 2524 จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มเชื่อมโยงด้วยระบบส่ง 132 เควี วงจรเดี่ยว ระหว่างสถานีแรงสูง สะเดาฝั่งไทยและสถานีไฟฟ้าแรงสูงบุกิตเกดิดฝั่งมาเลเซีย โดยมีการแลกเปลี่ยนซื้อขายในระยะแรกระหว่างปี 2524-2532 จำนวน 30-50 เมกะวัตต์ และเพิ่มเป็น 71.5 เมกะวัตต์ ในปี 2544
2. เนื่องจากระบบส่งเชื่อมโยง 132 เควี เป็นวงจรขนาดเล็กทำให้เกิดปัญหาเรื่องเสถียรภาพของระบบ ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มเสถียรภาพของระบบและเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าระหว่าง 2 ประเทศ กฟผ. และ TNB ได้ลงทุนก่อสร้างระบบส่งเชื่อมโยงไฟฟ้าแรงสูงกระแสตรงไทย-มาเลเซีย (High Voltage Direct Current System Interconnection: HVDC System Interconnection) ขนาด 300 เควี เชื่อมโยงระหว่างสถานีไฟฟ้าแรงสูงคลองแงะในฝั่งไทยกับสถานีไฟฟ้าแรงสูงกูรุนในฝั่งมาเลเซีย โดยได้ก่อสร้างแล้วเสร็จและพร้อมดำเนินงานตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2544 เป็นต้นไป
3. กฟผ. และ TNB ได้ร่วมกันจัดทำร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (HVDC System Interconnection Agreement: SIA 2001) จนแล้วเสร็จและได้ร่วมลงนามในชื่อย่อ (Initial) แล้วเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2544 โดยได้ยึดถือเงื่อนไขและความรับผิดชอบของสัญญาซื้อขายไฟฟ้าผ่านระบบส่งเชื่อมโยงไฟฟ้าแรงสูงกระแสสลับไทย-มาเลเซีย (High Voltage Alternating Current System Interconnection Agreement : SIA 2000) ที่ ใช้งานอยู่ในปัจจุบันเป็นหลักในการยกร่าง โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมในบางประเด็นให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
4. สัญญา HVDC System Interconnection Agreement : SIA 2001 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- 1) สัญญามีอายุ 25 ปี นับจากวันลงนามและให้มีการทบทวนหลังจากวันลงนาม 1 ปี และทุกๆ 5 ปี
- 2) จุดส่งมอบที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย หมุดเขตแดนที่ C/TS 21/16 เป็นจุดแบ่งเขตแดน และให้อ่านปริมาณซื้อขายไฟฟ้าจากมิเตอร์ผู้ขาย โดยอัตราค่าไฟฟ้ารวมความสูญเสียในระบบส่งด้วย
- 3) กฟผ. และ TNB จะต้องสลับการจ่ายไฟฟ้าฝ่ายละ 1 สัปดาห์ เพื่อเชื่อมโยงระบบตลอดเวลาในปริมาณจำนวน 30 เมกะวัตต์ ยกเว้นมีการสั่งซื้อหรือขายไฟฟ้า โดยมีปริมาณสูงสุดไม่เกิน 300 เมกะวัตต์
- 4) กำหนดให้แต่ละฝ่ายต้องแจ้งปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่เสนอขายในแต่ละช่วงเวลาทราบล่วงหน้า 1 วัน ก่อนเวลา 10.00 น. (เวลาไทย) / 11.00น. (เวลามาเลเซีย) และต้องแจ้งยืนยันปริมาณการสั่งซื้อก่อนเวลา 14.00 น. (เวลาไทย) / 15.00 น. (เวลามาเลเซีย)
- 5) อัตราค่าไฟฟ้าที่แต่ละรายจะเสนอขาย (Price Quotation) ในแต่ละเดือนมีได้ไม่เกิน 3 ราคา คือ Price A,B และ C โดยขึ้นกับปริมาณความพร้อมจ่ายของแต่ละช่วงเวลา Price A จะเป็นราคาต่ำสุด และต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบล่วงหน้า 7 วันทำการ ก่อนเริ่มซื้อขายในเดือนถัดไป
- 6) ระบบส่งไฟฟ้าเชื่อมโยงขนาด 300 เควี มีความยาวรวม 110 กม. (ฝั่งไทยยาว 25 กม. ฝั่ง มาเลเซียยาว 85 กม.) เชื่อมโยงระหว่างสถานีคลองแงะฝั่งไทยและสถานีไฟฟ้าครุฑในมาเลเซีย
- 7) ทั้งสองฝ่ายจะจัดตั้ง Joint Operation Committee เพื่อประสานงานให้การจ่ายพลังงานไฟฟ้าเป็นไปตามสัญญา
- 8) ในกรณีที่ระบบ HVDC ชัดข้องไม่สามารถส่งจ่ายไฟฟ้าได้ ทั้งสองฝ่ายสามารถซื้อขายไฟฟ้าผ่านระบบ AC ได้
- 9) หากมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องนำเสนอข้อโต้แย้งดังกล่าวให้ผู้แทนที่แต่ละฝ่ายแต่งตั้งขึ้นพิจารณาหาข้อยุติภายใน 2 เดือน ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ให้นำเสนอผู้ว่าการ กฟผ. และประธาน TNB เพื่อหาข้อยุติ หากภายใน 2 เดือน และถ้ายังไม่สามารถหาข้อยุติได้ให้นำข้อโต้แย้งดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการเพื่อตัดสิน
- 10) หากมีการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าในไทยหรือมาเลเซีย ให้คู่สัญญาตกลงเจรจาแก้ไขสัญญาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (HVDC System Interconnection Agreement: SIA 2001) ระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

และการไฟฟ้ามาเลเซีย (TNB) โดยให้ กฟผ. นำร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าดังกล่าว เสนอให้สำนักอัยการสูงสุดตรวจร่างสัญญาก่อน ในกรณีที่สัญญาดังกล่าวมีสาระที่แตกต่างจากสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่สำนักอัยการสูงสุดเคยตรวจร่างแล้ว

2. มอบหมายให้ กฟผ. นำร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าตามข้อ 1 ไปลงนามกับการไฟฟ้ามาเลเซีย (TNB) ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญของสัญญาก็เห็นชอบให้ กฟผ. ดำเนินการ ดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องนำร่างสัญญาที่เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขมาเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติใหม่อีกครั้ง
-